

Societat | Actualitzat el 17/04/2019 a les 14:52

## Gironella i Puig-reig col·loquen les primeres Stolpersteine en record als deportats als camps nazis

*L'artista alemany Gunter Demnig instal·larà les llambordes aquest divendres en memòria dels veïns que van patir en primera persona l'horror dels camps de concentració*



Gunter Demnig, que les va crear, col·loca personalment les plaques stolpersteine. | Karin Richert/Stolpersteine.eu

Gironella i Puig-reig recordaran aquest divendres a aquells seus veïns que van ser deportats a camps de concentració nazis després de la Guerra Civil. Serà un sentit homenatge que es farà a ambdós municipis amb la col·locació de Stolpersteine, "pedres que fan ensopegar", creades per l'artista alemany Gunter Demnig. L'acte, que es farà aquest pròxim divendres 19 d'abril, tindrà lloc a la 1 de la tarda al Passeig de Cal Metre de Gironella, i a dos quarts de 6 de la tarda a la plaça de la Creu de Puig-reig.

Els Stolpersteine són llambordes quadrades, de formigó, recobertes d'una fulla de llautó on es graven les dades de les persones empresonades i deportades. Aquestes llambordes es col·loquen al paviment de davant dels edificis on les víctimes van viure abans de l'empresonament o la deportació o en punts significatius dels seus municipis.

En el cas de Gironella, el regidor de Patrimoni Lluís Vall ha explicat que aquestes es col·locaran totes juntes al Passeig de Cal Metre en record a les víctimes, que van haver de marxar del poble i que en molts casos vivien al nucli antic. Es col·locaran set llambordes en record a Celestino Altarriba Busoms, Ramon Pujol Soler, Alfonso Sabaté Casellas, Lluís Pajerols Masforrol, Ramon Manubens Pregonas, Jaime Canals Viladomat i Roque Latrilla Casafont. El projecte s'ha treballat conjuntament des de l'Ajuntament de Gironella i l'IES Pere Fontdevila.

Segons ha afirmat Vall, la iniciativa busca recuperar la memòria històrica del municipi i els seus habitants, així com retre homenatge a les víctimes, però també als supervivents dels camps de concentració. Lluís Vall també ha remarcat que, arran del treball de recerca que s'ha dut a terme per col·locar aquestes llambordes, s'ha descobert que més gironellencs van ser deportats i empresonats. De manera que, des del consistori, se seguirà treballant per poder homenatjar i instal·lar més Stolpersteine en record a les víctimes en un futur.

A Puig-reig seran dotze les persones que s'homenatjaran. Es tracta d'Àngel Calsina Claret, José Canal Arderiu, Esteban Candaliga Candaliga, Esteban Flotats Caus, Enrique Garriga Riera, Clemente Girona Prades, Francisco Huch Berenguer, Juan Puigcercós Fígols, Ramon Sala Besa, Ramon Serra Gene, José Solé Canals i Joan Pous Viñeta. L'alcalde de Puig-reig Josep Maria Altarriba, acompanyat del regidor de Cultura Jesús Subirats, han posat en valor que aquest acte vol recuperar "la memòria del municipi i de la seva gent" i que era "un deute pendent" del poble amb aquests veïns.

"Segurament perquè era un municipi amb colònies tèxtils i, per tant, amb més sindicats i sindicalistes, amb més persones de tendències polítiques determinades, és una de les poblacions amb més persones deportades a camps de concentració", ha afirmat Josep Maria Altarriba. "Concretament, en van ser dotze, les mateixes que a la ciutat de Lleida", ha destacat l'alcalde.

La ubicació dels Stolpersteine a Puig-reig serà a la plaça de la Creu perquè tothom s'ho trobi quan hi passi i pugui recordar aquestes víctimes de l'holocaust. "Dotze puig-reigencs van entrar a Mauthausen i vuit d'aquests puig-reigencs hi van morir", ha ressaltat Jesús Subirats.

"Encara hi ha quatre fills vius dels deportats a Mauthausen, que assistiran a la cerimònia de col·locació de les llambordes", ha avançat també el regidor de Cultura de Puig-reig.

## **Stolpersteine, pedres que fan ensopegar**

Stolpersteine en alemany significa pedres que fan ensopegar, i aquest és l'objectiu del projecte: fer aturar als vianants i interpel·lar-los a fer memòria. Gunter Demnig, l'artista creador dels Stolpersteine, barreja memòria i art per retre homenatge a cadascuna de les víctimes del nacional-socialisme i mantenir-ne viva la memòria.

Cada llamborda és única, i és realitzada a mà, fet que pretén contrastar amb l'extermini mecànic i indiscriminat del Tercer Reich. L'objectiu és fer present la memòria en l'espai públic i convidar als vianants a dedicar un pensament per la persona en concret a qui es dedica. Cada placa porta gravat el nom, la data de naixement, l'any que va ser arrestat, deportat, el camp de concentració, i el destí que va patir.

Actualment existeixen més de 50.000 stolpersteine a més de 21 països de tot Europa.

